

Ny upplaga av tidebönen på svenska

Den Svenska Tidegården, (ny upplaga), Bokförlaget Pro Veritate, Box: 160 32, 750 16 Uppsala 16.

Luften är sval och solen skiner klar över Färingtofta kyrkby, strax söder om Klippan och på lantbrukare Nils Petterssons gård står min bil färdig till start. Nils Petterssons gård, där jag hade mitt hem i tre år fulla av vänlighet, omsorg och trivsel, som jag aldrig skall glömma och alltid tänka på med tacksamhet.

Ett litet häfte med "Veckans Tideböner" på pärmen omtalade att nu hade den liturgiska kyrkoförnyelsen nått fram och terrängens utformning vittnade också om seger, ty kyrkan låg och ligger i centrum på sin anmärkningsvärt höga kulle, med följande bebyggelse på sina rätt branta sidor: Folkskolan, Nils Petterssons gård högt uppe och en tredje lantgård och Kyrkan i mitten och högst. Röstångas bokskogar hade nyss slagit ut, åkerfälten grönska i dälerna och bäckarna skyndade sig till Röstångas dal. Jag startade bilen med en stor och glad förväntan och åkte i en ljus förväntan den slingrande vägen över de talrika jungklädda kullarna och genom små dungar av tall och gran till den yttersta och ödsligaste, sublimt öppna, fria, solfyllda HEDE. Jag kopplade min schäfer vid ett av bilhjulen, steg upp i framsätet och öppnade den nya boken och läste ivrigt. Och jag tänkte: "Jaså det är Tidegården, Officiet, jag kan naturligtvis icke på ett ögonblick tillägna mig den, men jag vill fortsätta och med samma solfyllda glädje som i början att bli bekant med Tidegården." Och jag har fått göra bekantskap med Tidegården både hemma i min kyrka och i mitt hem, min församling och i min familj, i flygplanet bland molnen på oceaners vidd, i hjär-

tats innerligaste förening med de eviga gåvorna, Ord och Sakrament, i botgöring och tacksägelse. Och Nu ville jag säga TACK. Men jag kan icke säga det med de ofantliga dimensioner som ordet skulle få. Jag beder ödmjukeligen, att det skrivna måtte anses *QUANTUM SATIS*. Och namnen Arthur Adell och Knut Peters hyllar och hälsar jag i tacksamhet och förbön: *Requiem aeternam dona eis Domine et lux perpetua luceat illis*.

Jag har ändrat en smula på bokens titel. Tidegården, officiet, är något för hela den ena och enda Kyrkan men den utkommer ständigt på talrika eller kanske riktigare otaliga tungors mål. Men liksom det bara finns En kyrka: Credo in Unam Sanctam Ecclesiam, så finns det bara ett OFFICIUM. EN tidegård. För övrigt kunna vi med fördel stryka ordet "luthersk" i sammanfögningen "evangelisk-luthersk" och ordet "romersk" i sammanfögningen "romersk-katolsk". Efter denna rensning i rabatterna kunna vi gå vidare i texten och uppstämman ett tacksamhets verk att skänka oss officiet på vårt eget språk. Den gåvan har förändrat hela den Svenska Kyrkoprovinsens i den Allmänneliga eller Katolska Kyrkan. Det enda, som här minskar vår glädje är det beklagliga faktum, att vi ännu icke fått någon levnadsteckning av de två prästernas personer och stora verk. Måtte dessa böcker snart komma.

Det är med stor glädje som anmälararen går vidare och betraktar andra drag. Jag vet mig aldrig ha mött denna röda färg, som pärmarna fått i denna bindning. Den fångslar ögat, den glädder hjärtat, den är såsom ett jublande: *Gloria in excelsis*, Ära vare Gud i höjden, och skapar i

våra hjärtan det klingande svaret: "Allena han är värdig tack och lov." Det är i sanning den rätta Tidegårds-andan.

Man skulle velat fortsätta i samma tonart, i det oändliga, och man skulle ej ha saknat anledning nyttja den, men tyvärr är antalet av ofrånkomliga anmärkningar alltför stort för att man med bästa vilja skulle kunna underlåta att peka på några av dem.

Det känns ganska bittert inför denna nya upplaga av Tidegården, som varit så efterlängtat och emotsedd med så stora förväntningar, att finna att tidegårdsböckerna är så frikostigt interfolierade med moderna formuleringar och onödiga och beställsamma ingripanden i den tidigare texten att man undrar hur personer som stått Adell och Peters nära kunnat åstadkomma en sådan "förnyelse" av Den Svenska Tidegården.

"Herren vare med eder." I den nya upplagan är denna uråldriga hälsning ersatt av följande formulering: "Herren är mitt ibland oss." Naturligtvis är sådant svar på hälsningen icke anstötligt eller på annat sätt omöjligt, men då man frågar sig *varför* denna ändring har blivit införd, kan man inte hitta något förnuftigt svar. Den gamla texten lydde så: "Låtom oss bedja." Svaret i den nya utgåvan blir: "I hans namn vill vi bedja." Varför oroa gamla, vid god Kyrklig ritual vanda kyrkobesökare, genom omotiverade nyheter. Äro icke de gamla ordalagen i all deras komprimerade kraft tillräckligt värdefulla? Det vore mycket av klander och en del beröm att ytterligare framhålla, men det går ju icke att författa en ny Tidegård av gammalt, förnämt virke. Det svåraste är, att en del av de nyliturgiska texterna, alltså icke bibeltexterna, sakna

den värdighet och strama pregnans, som av ålder hört till liturgiska texter.

Och nu skulle vi lämna kullar och höjder och fara till hed och slätt, till Ljungbyhed, som ligger några kilometer från kyrkbyn där den var som mest avlägsen och tom och fri under himmelens höghet. Där skulle jag öppna det blygsamma tidebönshäftet och läsa det med andakt, tillbedjan och tack till Gud. Och jag känner en innerlig glädje och tacksamhet för allt som blivit mig givet ur tidegårdens skatter.

Så mycket mer känner jag smärta och lust att draga mig undan då jag läser följande bön på sidan 218: "Min själ är som en sömndrucken, som vill göra ett kraffttag för att stiga upp men ändå blir liggande kvar. Grip tag i mig, Herre, skaka mig, väck mig ur min dåsighet. Mina egna ansträngningar förslår icke, jag sjunker strax tillbaka i dvalan igen. Jag längtar efter att bli fri, men min längtan gör mig icke fri. Utför ditt verk med mig. Väck mig på ett förfärande sätt, om du så vill, bara jag vaknar. Skynda dig, innan jag går in i döden. Ställ mig på fötterna, Herre. Gör mig till en väckt människa. Amen."

"Såsom hjorten trängtar till vattenbäckar, så trängtar min själ efter dig O Gud." Här uttryckes det, varav hjärtat är fullt på tidebönsspråket.

Jag frågade en pojke här på Gratia Dei sedan jag låtit honom läsa den anförda bönen i Tidebönsboken, vad han tyckte. Han sade: "Den är ju brutal." Och jag vill säga: "Ja, bönen kan bli så våldsam att den blir brutal i ensamheten med Gud." Men skall bönen infogas i *Kyrkans liturgi*, så skall den göras ädelt, liturgiskt formad. *LITURGISKT FORMAD*.

Fader Gunnar